

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาสภาพการจัดวิชาเลือกเสรี และปัญหาการจัดวิชาเลือกเสรีในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ในบทนี้จะเป็นการเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดวิชาเลือกเสรี ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดวิชาเลือกเสรี ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนในกลุ่มวิชาเลือกเสรี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนวในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 158 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวนโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 316 คน
2. ครูผู้สอน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จากครูในกลุ่มวิชาเลือกเสรี 5 กลุ่มวิชา ๆ ละ 1 คน โรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 790 คน

3. หัวหน้าฝ่ายแนะแนว โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 158 คน

ผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้น 1,264 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแยกเป็น 3 ฉบับ คือ สำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจ รายการและแบบปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การเข้าอบรมหรือสัมมนา ขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิสถิตทางการศึกษา สาขาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน จำนวนคาบที่สอน หน้าที่อื่นนอกเหนือจากสอน การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าฝ่ายแนะแนว ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ และแบบปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิสถที่สุดทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานแนะแนว จำนวนคาบที่สอนกิจกรรมแนะแนว จำนวนคาบที่ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวทั่วไป การรับผิดชอบงานอื่น ๆ นอกเหนือจากการปฏิบัติงานแนะแนว การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการจัดบริการแนะแนว ในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการและการติดตามประเมินผล

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดบริการแนะแนว ในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักสูตร และคู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 เอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดวิชาเลือกเสรี ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร เพื่อกำหนดกรอบเครื่องมือ

2. สร้างเครื่องมือฉบับร่างทั้ง 3 ฉบับ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตร และผู้ใช้หลักสูตรตรวจสอบความสมบูรณ์ และความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ

3. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการไปรษณีย์และด้วยตนเอง รายละเอียดต่าง ๆ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	316	240	75.95
ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี	790	651	82.41
หัวหน้าฝ่ายแนะแนว	158	123	77.85
รวม	1,264	1,014	80.22

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามส่งไปทั้งหมดจำนวน 1,264 ฉบับ ได้รับคืน 1,014 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.22 จำแนกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร 316 ฉบับ ได้รับคืน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.95 แบบสอบถามของครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี 790 ฉบับ ได้รับคืน 651 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.41 และแบบสอบถามของหัวหน้าฝ่ายแนะแนว 158 ฉบับ ได้รับคืน 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.85

การวิเคราะห์และเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดนำไปวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 สภาพการจัดวิชาเลือกเสรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละเป็นรายข้อและ
เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดวิชาเลือกเสรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละเป็นรายข้อ และ
เสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2525)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย